

การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่มีผลต่อธุรกิจ

จารุพัฒน์ พานิชยิ่ง

ผู้อำนวยการฝ่ายรับประกันการส่งออก

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

jarupatp@exim.go.th

ในโลกปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและบางครั้งอาจเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หากไม่มีการเตรียมพร้อมรับมือที่พอเพียงก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธุรกิจได้ ในทางกลับกันการเตรียมตัวรับมือที่ดีก็ย่อมสร้างโอกาสที่ดีกว่าคู่แข่งขึ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการ SMEs ที่ส่วนใหญ่อาจรู้สึกว่าการทำธุรกิจของตนเองมีข้อดีหรือความเสียเปรียบกับผู้ประกอบการรายใหญ่ในหลายๆ ด้านนั้น ควรหันมามองในแง่บวกว่า SMEs เองก็มีจุดเด่นของการที่เป็นธุรกิจเล็กๆ คือ ความคล่องตัวที่สูงกว่าและสามารถตัดสินใจปรับเปลี่ยนหรือขยายตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ง่ายและรวดเร็วกว่าผู้ประกอบการรายใหญ่

บางท่านอาจถามว่า แล้วจะเตรียมตัวรับมืออะไรหรือต้องปรับตัวอย่างไร และอยากจะทราบข้อมูลการเปลี่ยนแปลงในอนาคตว่ามีอะไรบ้าง คงไม่มีใครสามารถให้คำตอบได้ชัดเจนว่าในอีก 2-3 ปีข้างหน้าจะมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง หรืออีก 5 ปี หรือ 10-20 ปี จะต้องปรับธุรกิจอย่างไร เรื่องนี้จึงต้องอาศัยข้อมูลแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคซึ่งจะกระทบต่อการทำธุรกิจในอนาคต (Megatrends) และท่านอยู่ในห่วงโซ่การผลิต (Value Chain) ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนั้นมากน้อยเพียงใด

ข้อมูล Megatrends มีการระบุอย่างแพร่หลายจากบริษัทที่ปรึกษาด้านการตลาด การเงินและการจัดการองค์กร รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการส่งออกของประเทศเอง เช่น www.futurevaluechain.com ซึ่งระบุผลการศึกษารื่อง Future Value Chain 2022 ว่า กลุ่ม Megatrends ที่สำคัญและอาจส่งผลกระทบต่อการทำธุรกิจในอนาคตประกอบด้วย

1. Health and Wellness โดยสินค้าและบริการต้องตอบสนองของกลุ่มผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญแก่สุขภาพมากยิ่งขึ้น
2. Fight for Resources การที่ทรัพยากรมีจำกัดและหายากขึ้น ทำให้กลุ่มผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับสินค้าที่เข้ากับระบบ Ecosystem มากขึ้น คือ สินค้า บริการ เนื้อหา มีความครบถ้วน เชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์กันในแหล่งเดียวกัน ตัวอย่างที่เห็นชัดในปัจจุบัน คือ Apple Inc ดังนั้น การพัฒนาสินค้าและบริการต้องมีฐานข้อมูลให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงรายละเอียดของสินค้าได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ง่าย และมีประสิทธิภาพ
3. Environmental Sustainability ผู้บริโภคจะมีความตระหนักถึงความสำคัญของธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อม และการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนมากขึ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงเรื่อง Green Business ทั้งด้านสินค้า บริการ บรรพบุรุษ รวมถึงกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น

4. Digital World ธุรกิจต้องสามารถตอบสนองของพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปสู่การใช้ชีวิตบนโลกดิจิทัลมากขึ้น เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และ E-commerce เพื่อสามารถให้บริการแก่ผู้บริโภคได้ดียิ่งขึ้น

5. Future Working การทำงานในอนาคตจะมีความยืดหยุ่นมากขึ้น เนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งธุรกิจก็ต้องปรับปรุงกระบวนการทำงานให้สอดคล้อง เช่น High-speed Logistics

นอกจาก 5 เรื่องดังกล่าวแล้ว เว็บไซต์ข้างต้นยังกล่าวถึงแนวโน้มอื่นๆ อีกหลายอย่าง เช่น Income Shift, Social Responsibility, New Social Structures, Urbanization และ Female Shift เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการทำธุรกิจในอนาคตและส่งผลต่อห่วงโซ่การผลิต หากท่านสนใจก็สามารถหาอ่านเพิ่มเติมได้ครับ น่าจะเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจตลาดผู้บริโภค เพื่อพัฒนาสินค้าและบริการ การวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจ รวมทั้งการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งในแง่การตลาดและการจัดการองค์กรให้สามารถรับมือกับอนาคตที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้ดียิ่งขึ้น สวัสดีครับ